

Povinná př. č. 4 SCLLD – Analýza rizik

Následující tabulka stručně analyzuje významnost a pravděpodobnost výskytu rizik, se kterými se Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Sokolovsko může potýkat. Tabulka uvádí také způsob jejich eliminace či předcházení.

Tab. č. 1: Přehled rizik SCLLD a projektů v rámci SCLLD podpořených

Druh rizika	Závažnost rizika	Pravděpodobnost / četnost výskytu rizika	Předcházení / eliminace rizika
FINANČNÍ RIZIKA SCLLD			
Neschválení jednotlivých programových rámců SCLLD řídicími orgány	významné	nepravděpodobné	Kvalitní zpracování strategie a všech požadovaných příloh, s čímž má MAS i subjekty do tvorby SCLLD zapojené, zkušenosti.
Neproplacení výdajů spojených s administrováním SCLLD	významné	nepravděpodobné	MAS Sokolovsko byla podpořena MAS již v předchozím programovém období EU a má tudíž s vyúčtováním zkušenosti. Přesto organizace počítá s účastí svých pracovníků na relevantních školeních, ví o nutnosti komunikovat s pracovníky kontrolující vyúčtování výdajů.
Nečerpání naplánované alokace programových rámců dle časového plánu	významné	nepravděpodobné	Rozdělení alokací do programových rámců bylo vypracováno na základě znalosti místní situace a plánovaných projektů. Rozdělení alokace bylo schváleno Programovým výborem MAS, který je tvořen zkušenými zástupci jednotlivých zájmových skupin. Celková alokace na všechny programové rámce v součtu odpovídá alokaci, kterou měla MAS v předchozím období, MAS měla po celé předchozí období převis projektů nad max. možnou alokací.
FINANČNÍ RIZIKA PROJEKTŮ PODPOŘENÝCH V RÁMCI SCLLD			
Nedostatek finančních prostředků na předfinancování a v průběhu realizace projektů	významné	nepravděpodobné	Jednotliví příjemci i MAS samotná dlouhodobě plánují své záměry a v předstihu si připravují prostředky na předfinancování akcí.
Navýšení cen vstupů	významné	nepravděpodobné	Toto riziko je neovlivnitelné, ale lze na něj pružně reagovat změnami projektů a výběrem vhodných dodavatelů.
Změny ve výši schválené dotace	významné	pravděpodobné	Jednotlivé dotační tituly sice v předstihu avizují max. míru dotace. Vždy je však nutno počítat s rezervou na příp. nezpůsobitelné výdaje a vícepráce a tudíž vyšší vlastní spoluúčasti.
PRÁVNÍ RIZIKA SCLLD			
Chybně nastavený soulad fungování CLLD a legislativy pro OPS	významné	nepravděpodobné	MAS Sokolovsko prošla standardizací MAS, která kontrolovala nastavení souladu fungování organizace a metody CLLD.

Nedodržení pokynů (MPIN, pokyny provedení evaluace ad.)	významné	nepravděpodobné	SCLLD MAS Sokolovsko je zkontrolována řídicími orgány vázanými na jednotlivé programové rámce SCLLD.
--	----------	-----------------	--

PRÁVNÍ RIZIKA PROJEKTŮ PODPOŘENÝCH V RÁMCI SCLLD

Nedodržení Pokynů pro zadávání zakázek	významné	nepravděpodobné	Zpracování výběrových řízení doporučujeme zadávat odborným organizacím. Výběrová řízení budou konzultována s poskytovateli dotací.
Nedodržení ostatních podmínek dotačních titulů	významné	nepravděpodobné	Realizátoři budou mít k dispozici veškeré metodické pokyny, budou mít možnost účastnit se školení, konzultovat průběh realizace projektů.
Nedodržení právních norem ČR, EU	významné	nepravděpodobné	Realizátoři budou mít k dispozici veškeré metodické pokyny, budou mít možnost účastnit se školení, konzultovat průběh realizace projektů.

ORGANIZAČNÍ RIZIKA SCLLD

Nedostatečná propagace SCLLD	významné	nepravděpodobné	Informace o SCLLD jsou pravidelně aktualizovány na webu MAS a jejich partnerech, na facebooku MAS, v časopisu Leader, který MAS Sokolovsko vydává, na osobních jednáních pracovníků MAS s partnery a dalšími subjekty relevantními pro využití SCLLD.
Nedostupná, či nekvalitní pracovní síla osob podílejících se na realizaci SCLLD, přetížení klíčových pracovníků	významné	nepravděpodobné	MAS Sokolovsko působí na trhu již od r. 2006, od r. 2009 realizuje strategii i vlastní dotované projekty. Organizace má zajištěn kvalitní tým, jeho rozsah odpovídá potřebám realizace strategie a může být flexibilně upravován. Klíčoví pracovníci MAS mají nárok na 1 týden dovolené navíc oproti zákonným nárokům.
Nenaplnění partnerských, dodavatelsko-odběratelských smluv	významné	nepravděpodobné	S jednotlivými partnery i dodavateli jsou uzavírány kvalitně nastavené smlouvy. Smlouvy s obcemi jsou schvalovány jednotlivými zastupitelstvy. Partneři jsou voleni zodpovědně, jejich schvalování prochází správní radou a programovým výborem MAS.
Chybně nastavené/ nedodržené implementační postupy	významné	nepravděpodobné	Systém implementace MAS je nastaven dle zkušeností z předchozího programového období a dále v souladu s relevantními metodickými pokyny.

ORGANIZAČNÍ RIZIKA PROJEKTŮ PODPOŘENÝCH V RÁMCI SCLLD

Nekvalitní projektový tým realizátorů projektů	významné	nepravděpodobné	Žadatelé v žádosti o dotaci dokládají svou připravenost na administrování projektu.
Neinformování relevantních orgánů o změnách v projektu	významné	pravděpodobné	Z dosavadních zkušeností vyplývá, že příjemci mají tendenci podceňovat nahlašování změn, většinou z pocitu jejich nevýznamnosti. Riziko je eliminováno především tlakem pracovníků MAS na hlášení změn (na základě kontrol na místě).
Dodatečné změny v projektech po jejich schválení k realizaci	významné	pravděpodobné	Změny projektů jsou běžnou součástí projektového řízení. Příjemci budou informováni o způsobech hlášení a schvalování změn projektů. S ohledem na význam tohoto rizika je doporučeno všem žadatelům své projekty konzultovat a detailně promýšlet.

VĚCNÁ RIZIKA SCLLD			
Nevyjasněné odpovědnosti a kompetence, příp. nedostatečné schopnosti členů volených orgánů MAS	významné	nepravděpodobné	Členové orgánů jsou voleni valnou hromadou partnerů, tj. cca 75 partnery. Voleny jsou subjekty, které mají možnost zajistit vhodnou personu do orgánu MAS. Členové orgánů jsou informováni/školeni o svých povinnostech, odpovědnostech a kompetencích. S ohledem na systém dvojí kontroly by měly být příp. chyby plynoucí z nedostatečné schopnosti členů orgánů eliminovány. Existuje možnost dovolby v příp. nefunkčnosti člena orgánu.
Nenaplnění monitorovacích indikátorů SCLLD	významné	pravděpodobné	Byť jsou monitorovací indikátory nastaveny s co největší přesností, je pravděpodobné, že odhad se bude lišit od skutečnosti. Na toto bude MAS reagovat pravidelnou evaluací a aktualizací SCLLD a komunikací s potenciálními žadateli.
VĚCNÁ RIZIKA PROJEKTŮ PODPOŘENÝCH V RÁMCI SCLLD			
Nevyřešené vlastnické/majetkové vztahy	významné	nepravděpodobné	Vlastnické a majetkové vazby budou kontrolovány již při předložení žádosti o dotaci.
Nedostatek poptávky po výstupech projektů realizovaných v rámci SCLLD	významné	nepravděpodobné	Záměry obsažené v SCLLD vychází z průzkumů trhu a dobré místní znalosti.
Nenaplnění monitorovacích indikátorů projektů realizovaných v rámci SCLLD	významné	nepravděpodobné	Na dodržení indikátorů bude dohlížet projektový tým v čele s vedoucím + dotační management.
Nedodržení podmínek udržitelnosti	významné	nepravděpodobné	Příjemce je v podmínkách dotace informován o povinnosti dodržet udržitelnost (tam, kde je relevantní), informován o tom je taktéž na školeních pro žadatele/příjemce. Pracovníci MAS provádí kontrolu na místě jak během realizace, tak po ukončení projektu.

Zdroj: vlastní data

Grafickým zobrazením analýzy rizik je mapa rizik, kde vodorovná osa „x“ představuje pravděpodobnost výskytu a svislá osa „y“ závažnost rizika.

Obr. č. 1: Mapa rizik

VÝZNAMNÉ	<p>III. KVADRANT</p> <p>Neschválení jednotlivých programových rámců SCLLD řídicími orgány. Neproplacení výdajů spojených s administrováním SCLLD. Nedostatek finančních prostředků na předfinancování a v průběhu realizace projektů. Navýšení cen vstupů. Nečerpání naplánované alokace programových rámců dle časového plánu. Změny ve výši schválené dotace. Chybně nastavený soulad fungování CLLD a legislativy pro OPS. Nedodržení pokynů (MPIN, pokyny provedení evaluace ad.). Nedodržení Pokynů pro zadávání zakázek. Nedodržení ostatních podmínek dotačních titulů. Nedodržení právních norem ČR, EU. Nevřešené vlastnické/majetkové vztahy. Nedostatečná propagace SCLLD. Nedostupná, či nekvalitní pracovní síla osob podílejících se na realizaci SCLLD. Nenaplnění partnerských, dodavatelsko-odběratelských smluv. Nekvalitní projektový tým realizátorů projektů. Nedostatek poptávky po výstupech projektů realizovaných v rámci SCLLD. Nenaplnění monitorovacích indikátorů projektů realizovaných v rámci SCLLD. Nedodržení podmínek udržitelnosti. Chybně nastavené/ nedodržené implementační postupy. Nevyjasněné odpovědnosti a kompetence, příp. nedostatečné schopnosti členů volených orgánů MAS.</p>	<p>IV. KVADRANT</p> <p>Nenaplnění monitorovacích indikátorů SCLLD. Nedostatek poptávky po programových rámcích realizovaných v rámci SCLLD. Změny ve výši schválené dotace. Dodatečné změny v projektech po jejich schválení k realizaci. Neinformování relevantních orgánů o změnách v projektu.</p>
	<p>I. KVADRANT</p>	<p>II. KVADRANT</p>
NEVÝZNAMNÉ	<p>NEPRAVDĚPODOBNÉ</p>	<p>PRAVDĚPODOBNÉ</p>

Zdroj: vlastní data

Převedeme-li informace z výše uvedené tabulky do mapy rizik, zjistíme, že ve **IV. kvadrantu** (rizika současně **významná a pravděpodobná**) se nachází následujících 5 rizik:.

Nenaplnění monitorovacích indikátorů SCLLD:

- **Významnost:** nenaplnění monitorovacího indikátoru by mělo velký význam na velikost alokace a na příp. sankce řídicích orgánů vůči MAS.
- **Pravděpodobnost:** vzhledem k velkému indikátorů a obrovskému rozsahu možných projektů, je vysoce pravděpodobné, že odhady naplnění indikátorů nebudou přesné.
- **Nositel rizika:** MAS.
- **Předcházení:** indikátory byly plánovány v souladu s aktuální poptávkou potenciálních žadatelů.
- **Eliminace:** pracovníci MAS zodpovědní za monitoring a evaluaci SCLLD, budou průběžně sledovat plnění indikátorů a budou zavčas informovat řídicí orgán o případném rozdílu plnění. Situaci je možné řešit např. žádostí řídicího orgánu o podstatnou změnu SCLLD, příp. změnou fichí, které budou vyhlašovány.

Nedostatek poptávky po programových rámcích realizovaných v rámci SCLLD:

- **Významnost:** nedostatečná poptávka by vedla k nečerpání prostředků v jednotlivých programových rámcích, docházelo by k následnému krácení alokace na další roky a ve svém důsledku by to mohlo vést i k pochybám o efektivnosti metody CLLD.
- **Pravděpodobnost:** pracovníci MAS Sokolovsko provedli podrobný průzkum potřeb na svém území. Výsledek není v perfektním souladu. Operační programy neodpovídají svým nastavením potřebám regionu. Z tohoto důvodu je možné, že poptávka nebude v dostatečné výši.
- **Nositel:** MAS.
- **Předcházení:** jednou z možností předcházení tohoto rizika je práce uvnitř – tj. aktivní komunikace se subjekty v regionu, animace a informování o možnostech, hledání konkrétních žadatelů.
- **Eliminace:** systematický tlak na orgány mající vliv na vyjednávání obsahu operačních programů a na orgány rozhodující o zapojení metody CLLD do operačních programů s cílem úpravy možností čerpání tak, aby odpovídaly skutečným požadavkům území.

Změny ve výši schválené dotace:

- **Významnost:** neobdržení dotace ve výši, která se předpokládala, má vždy významný dopad, a to jak na příjemce, tak na poskytovatele dotace (nečerpání alokace dle plánu).
- **Pravděpodobnost:** s ohledem na zkušenosti z předchozího programového období EU lze očekávat, že i v období let 2015-2023 budou administrativní/byrokratické

požadavky na žadatele/příjemce tak vysoké, že budou moci mít vliv na míru pravděpodobnosti vzniku chyby a následného krácení dotace/udělení sankce.

- **Nositel:** příjemce dotace.
- **Předcházení:** účast příjemců i poskytovatelů dotací na školeních, aktivní vzájemná komunikace, sledování metodik a dokumentů vázaných na dotace.
- **Eliminace:** je vždy nutno počítat s rezervou na příp. nezpůsobilé výdaje a vícepráce a tudíž vyšší vlastní spoluúčasti.

Dodatečné změny v projektech po jejich schválení k realizaci:

- **Významnost:** dodatečné změny projektů jsou významné, a to jak pro příjemce, tak pro poskytovatele dotace (riziko nečerpání alokace dle plánu, vyšší pracnost).
- **Pravděpodobnost:** s ohledem na zkušenosti z předchozího programového období EU lze očekávat, že i v období let 2015-2023 budou dodatečné změny poměrně časté.
- **Nositel:** příjemce dotace.
- **Předcházení:** konzultace projektu s poskytovatelem dotace, min. s pracovníky MAS. Pečlivé naplánování záměru.
- **Eliminace:** tato rizika nelze plně eliminovat. V případě, že se nastanou, je potřeba je řešit okamžitě a jejich nahlášení předem zkonzultovat, aby byl postup v souladu s podmínky dotace.

Neinformování relevantních orgánů o změnách v projektu

- **Významnost:** zadržování informací z jakéhokoli důvodu může být následováno sankcí či přímo neproplacením projektu (pro poskytovatele dotace toto sebou nese riziko nečerpání alokace dle plánu, vyšší pracnost).
- **Pravděpodobnost:** s ohledem na zkušenosti z předchozího programového období EU lze očekávat, že toto riziko nastane s vysokou pravděpodobností.
- **Nositel:** příjemce dotace.
- **Předcházení:** informování příjemců o rizicích spojených s neposkytnutím relevantních informací.
- **Eliminace:** kontroly na místě pracovníky MAS.

Rizik **významných**, ale **nepravděpodobných**, je nejvíce a jsou popsána v rámci tabulky analýzy rizik.

Další skupina rizik jsou rizika **nevýznamná** a **nepravděpodobná** a dále rizika **nevýznamná, leč pravděpodobná**. Tyto 2 skupiny rizik nebyly identifikovány.